

Právo a judikatúra v praxi

7 | 2025

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Zmenkové ručenie**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/81/2021 zo dňa 31. 1. 2023
- 2. Udelenie plnomocenstva na zastúpenie na valnom zhromaždení dcérskej spoločnosti s.r.o. len jedným z konateľov a otázka platnosti na ňom prijatých uznesení**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/122/2024 zo dňa 26. 3. 2025
- 3. Moment začiatku plynutia premičacej doby pri omeškaní spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/87/2023 zo dňa 28. 8. 2024
- 4. Dojednanie o ponechaní rezervačného poplatku sprostredkovateľom pri neuzatvorení kúpnej zmluvy na nehnuteľnosť ako neprijateľná zmluvná podmienka**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/123/2023 zo dňa 28. 11. 2024
- 5. Vrátenie daru**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/44/2022 zo dňa 28. 8. 2024
- 6. K otázke vyhodnotenia ručenia (a uplatnenia si subrogačného nároku) ako obchádzania zákazu postúpenia pohľadávky**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/157/2024 zo dňa 12. 2. 2025
- 7. Odporovateľnosť v konkurze**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5ObdoK/4/2023 zo dňa 20. 8. 2024
- 8. K otázke nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do BSM v dôsledku vydržania jedným z manželov**
Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/76/2022 zo dňa 23. 11. 2023
- 9. Určenie hranice medzi nehnuteľnosťami**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/187/2022 zo dňa 28. 8. 2024
- 10. K pasívnej legitímácii v spore o určenie, že záložné právo na nehnuteľnosti nevzniklo, pretože záložca nebol vlastníkom zálohu**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 12Co/38/2024 zo dňa 25. 3. 2025
- 11. K možnosti priznania úroku z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11Co/3/2025 zo dňa 26. 3. 2025
- 12. K odovzdaniu karty k účtu aj s PIN kódom inej osobe ako k darovaniu peňazí**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/104/2024 zo dňa 26. 2. 2025
- 13. Nárok na náhradu straty na zárobku smrťou veriteľa zaniká**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11Co/61/2024 zo dňa 19. 2. 2025
- 14. Neodsúhlasené úpravy bytu ako dôvod pre výpoveď nájmu**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 8Co/64/2024 zo dňa 12. 12. 2024
- 15. K dojednaniu zľavy vopred pokrývajúcej budúce nároky zo skrytých vád**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/106/2024 zo dňa 12. 12. 2024

1. Zmenkové ručenie

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/81/2021 zo dňa 31. 1. 2023

Anotácia:

V konaní o zaplatenie zmenkovej sumy v podanom odvolaní žalovaný argumentoval, že došlo k porušeniu dohody o vyplňovanom zmenkovom práve. Ďalej tvrdil, že sa podľa neho odvolací súd nezaoberal jeho odvolacou námietkou týkajúcou sa nepredloženia obchodných podmienok a všeobecných obchodných podmienok.

Právna veta:

Dovolací súd poznamenáva, že vo všeobecnosti platí, že zmenkové ručenie sa odlišuje od všeobecného ručenia výrazným oslabením akcesority a úplnou absenciou subsidiarity. Záväzok zmenkového ručiteľa nie je podporný. Na rozdiel od ručenia podľa občiansko-právnej alebo obchodno-právnej úpravy sa záväzok zmenkového ručiteľa neobmedzuje len na zabezpečenie záväzku osoby, za ktorú sa zmenkové ručenie preberá, pretože zmenkové ručenie je celkovou garanciou za zaplatenie zmenky. Avalista teda môže namietat len formálne vady prehlásenia avaláta. Námietky avalistu, týkajúce sa vzniku a spôsobu vyplňovacieho oprávnenia žalobcu k blankozmenke, preto pre posúdenie existencie jeho ručiteľského záväzku nemajú žiadny význam. Ohľadne dovolacej námietky týkajúcej sa nepredloženia Úverových a Všeobecných obchodných podmienok pôvodného žalobcu je potrebné podotknúť, že zmenkový veriteľ z dôvodu už spomínanej abstraktnosti zmenkovej pohľadávky, dôvod vzniku záväzku nie je povinný tvrdiť ani preukazovať. Právo zmenkového veriteľa netvrdiť a nepreukazovať dôvod vzniku záväzku sa uplatňuje aj v prípade, že zmenkový dlžník spochybňuje svoj zmenkový záväzok s odkazom na nedostatok dôvodov jeho vzniku.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zmenky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 191/1950 Zb. – § 10

2. Udelenie plnomocenstva na zastúpenie na valnom zhromaždení dcérskej spoločnosti s.r.o. len jedným z konateľov a otázka platnosti na ňom prijatých uznesení

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/122/2024 zo dňa 26. 3. 2025

Anotácia:

Žalobca sa domáhal, aby súd určil, že rozhodnutie prijaté na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti s.r.o. o odvolaní z funkcie člena dozornej rady, je neplatné.

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že naliehavý právny záujem žalobcu je založený na bezvýhodiskovej situácii, kedy žalobca nemá možnosť sa brániť žiadnym iným právnym inštitútom, okrem žaloby na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia. Predmetné uznesenie valného zhromaždenia sa ho priamo týka, keďže ním bol žalobca z funkcie člena dozornej rady odvolaný. Predmetné valné zhromaždenie nebolo zvolané riadne nakoľko súhlas s konaním valného zhromaždenia bez dodržania formy pozvánky a lehoty na zvolanie, podľa článku 9.4 spoločenskej zmluvy žalovaného, je neplatný z dôvodu konfliktu záujmov splnomocneného. Žalobca uviedol, že sa o svojom odvolaní z funkcie dozvedel na základe zmeny zápisu v obchodnom registri. Nebol pozvaný na predmetné valné zhromaždenie, ktoré rozhodovalo o jeho odvolaní a nebol ani vopred upozornený na to, že o tejto otázke bude rozhodovať valné zhromaždenie.

Právna veta:

- I. Za obchodné vedenie sa nepovažujú právne úkony, ktoré v mene spoločnosti uzatvára štatutárny orgán s tretími osobami, a tiež tie činnosti, ktoré smerujú k výkonu práv spoločníkov a nedotýkajú sa každodennej podnikateľskej činnosti spoločnosti.
- II. Pokiaľ je splnomocniteľom právnická osoba, na platnosť plnomocenstva sa vyžaduje, aby toto bolo udelené osobou oprávnenou konať v mene spoločnosti. K. G. teda bol oprávnený konať v mene spoločnosti ... na mimoriadnom valnom zhromaždení žalovaného a to bez ohľadu na tú skutočnosť, že splnomocnenie je udelené na konanie dcérskej spoločnosti splnomocniteľa.
- III. Nie je možné takéto konanie považovať za úkon obchodného vedenia spoločnosti splnomocniteľa. Neplatnosť plnomocenstva nespôsobuje ani to, že v plnomocenstve nie je priamo určené, akým spôsobom má splnomocnenec v mene spoločnosti ... na mimoriadnom valnom zhromaždení žalovaného hlasovať.
- IV. Odvolacia námietka žalobcu v tom, že konanie K. G. vykazuje viaceré znaky konfliktu záujmu, nie je ... dôvodná pretože je len na vóli splnomocniteľa koho poverí zastupovaním a je len na zodpovednosti splnomocniteľa a prípadný rozpor medzi uskutočnenými úkonmi a rozhodnutiami o obchodnom vedení spoločnosti, prípadne uskutočnenie úkonov pri úplnej absencii takýchto rozhodnutí môže mať za následok napr. vznik zodpovednosti konateľa za takto spôsobenú škodu, avšak neplatnosť samotného právneho úkonu nemôže spôsobiť.

Súd sa vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s odôvodneným názorom súdu prvej inštancie v tom, že napadnuté uznesenie prijaté ... na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti ..., ktorým bol S.H., odvolaný z funkcie člena dozornej rady, je platné.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné spoločnosti, Spoločnosť s ručením obmedzeným

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 131, § 134

3. Moment začiatku plynutia premľacej doby pri omeškaní spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/87/2023 zo dňa 28. 8. 2024

Anotácia:

Predmetom dovolacieho prieskumu bolo posúdenie dôvodnosti uplatneného dovolacieho dôvodu pre namietaný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri posúdení právnej otázky premľania v spore zo spotrebiteľskej zmluvy v prípadoch, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach a došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Vychádzajúc z daných teoretických východísk, ako i zo znenia na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení, najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatnenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka) čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom plynutia premľacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premľacia doba pri zosplatnení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka).

Právna oblasť: Občianske právo, Spotrebiteľské právo

Právny inštitút: Premľanie,

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 565

4. Dojednanie o ponechaní rezervačného poplatku sprostredkovateľom pri neuzatvorení kúpnej zmluvy na nehnuteľnosť ako neprijateľná zmluvná podmienka

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/123/2023 zo dňa 28. 11. 2024

Anotácia:

Žalobkyňa podanú žalobu zdôvodnila tým, že ako záujemca uzavrela so žalovaným v 1. rade zastúpeným žalovanou v 2. rade po predchádzajúcej dohode o podmienkach kúpy nehnuteľností zmluvu o rezervácii nehnuteľností. Zároveň zaplatila rezervačný poplatok vo výške 5000 eur. Z dôvodu, že po zaslaní návrhu zmluvy žalobkyňa zistila, že návrh kúpnej zmluvy nesúhlasí s dohodnutými podmienkami v čase uzavretia zmluvy o rezervácii nehnuteľnosti a zaplatení rezervačného poplatku, žiadala žalobkyňa žalovanú v 2. rade o dodržanie dohodnutých podmienok kúpy nehnuteľností. Taktiež vyzvala žalovaných na dodržanie dohody ohľadom podmienok kúpnej zmluvy a zabezpečenie uzavretia zmluvy v zmysle dohodnutých podmienok, alebo na vrátenie zaplatenej sumy rezervačného poplatku.

Právna veta:

- I. Žalobkyni ako spotrebiteľke nebolo poskytnuté adekvátne protiplnenie na to, aby si žalovaný v 1. rade mohol ponechať žalobkyňou poskytnuté finančné prostriedky. Žalovaný sa iba zaviazal, že odo dňa podpísania zmluvy a zloženia finančnej zábezpeky nebude sprostredkovať predaj nehnuteľností inému záujemcovi. Zo zmluvy nevyplýva, že by sa žalovaný v 1. rade zaviazal aktívne vyvíjať činnosť smerujúcu k možnosti žalobkyne uzatvoriť s predávajúcim kúpnu zmluvu alebo poskytnúť právny servis. V danej veci bola žalobkyňa vo veľmi nevýhodnej pozícii oproti žalovanému v 1. rade, pretože bola v situácii, keď uhradila rezervačný poplatok v úmysle kupovať nehnuteľnosť v čase, kedy neboli záväzne dohodnuté podmienky predaja, ktoré by boli následne premietnuté do kúpnej zmluvy.
- II. Dojednanie, ktoré umožňuje dodávateľovi ponechať si od spotrebiteľa plnenie, ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy bez toho, aby v čase tohto plnenia boli spotrebiteľovi známe všetky podmienky predaja nehnuteľnosti, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ, ktorá je podľa § 53 ods. 5 OZ neplatná.

Právna oblasť: Občianske právo, Ochrana spotrebiteľa

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa, Reality – sprostredkovanie predaja nehnuteľností

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1. ods. 4, ods. 5, § 774

5. Vrátene daru

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/44/2022 zo dňa 28. 8. 2024

Anotácia:

Dovolatelka nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, že právny titul, na základe ktorého nadobudla predmetnú nehnuteľnosť je právne bezvýznamný a že podstatnou je len skutočnosť, že aj v čase rozhodovania súdu je vlastníčkou predmetu daru. Bola názoru, že ak sa darca domáha vrátenia daru od obdarovaného musí byť pre úspešnosť v konaní splnená okrem iného i tá podmienka, že obdarovaný je stále vlastníkom daru na základe predmetnej darovacej zmluvy, a ak tomu tak nie je, darca má nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré obdarovaná predchádzajúcim odplatným prevodom nehnuteľnosti získala.

Žalobkyňa k podanému dovolaniu uviedla, že z Občianskeho zákonníka nevyplýva podmienka, aby darovaný nehnuteľnosť, ktorej vrátenia sa domáhala, v čase doručenia výzvy na vrátenie daru, vlastnila obdarovaná na základe darovacej zmluvy. Ak by súd akceptoval argumentáciu žalovanej, znamenalo by to, že každý obdarovaný by sa špekulatívnym scudzením predmetu daru (a jeho opätovným nadobudnutím) mohol zbaviť povinnosti vrátiť dar in natura.

Právna veta:

Z Občianskeho zákonníka nevyplýva podmienka, že darovaná vec, ktorej vrátenie sa v konaní uplatňuje, musí byť vo vlastníctve obdarovaného stále na základe darovania. Podstatné je to, že v danom čase je možné od obdarovaného získať späť hodnotu, ktorú on získal darovaním, t. j. samotný predmet daru. Náhrada v peniazoch by totiž podľa ustanovenia § 451 ods. 1 OZ prichádzala do úvahy, iba v prípade, ak by to možné nebolo.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Darovacia zmluva, Vrátene daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 451 ods. 1

6. K otázke vyhodnotenia ručenia (a uplatnenia si subrogačného nároku) ako obchádzania zákazu postúpenia pohľadávky

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/157/2024 zo dňa 12. 2. 2025

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal zaplata istiny v sume 415.610,56 EUR s príslušenstvom titulom plnenia ručiteľského záväzku.

Žalovaný vo vzťahu k písomným objednávkam, na základe ktorých dodávajú pôvodní veritelia tovar žalovanému uviedol, že obsahujú zákaz postúpenia pohľadávok tretej osobe. Tento zákaz postúpenia bol v praxi nahradený/obchádzaný/využívaním inštitútu ručenia-ručiteľským vyhlásením, čo nahradilo samotné zakázané postúpenie pohľadávok, kedy žalobca mohol vstupovať na základe postúpenia v plnom rozsahu do práv a povinností pôvodného veriteľa. Z uvedeného dôvodu možno považovať ručenie za simulovaný (zastretý) právny úkon.

Právna veta:

- I. K odvolacej námietke žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobcu a k simulovanému právnemu úkonu žalobcu, ktorým mal byť zastretý skutočný zakázaný úkon /postúpenie pohľadávky/ odvolací súd uvádza, že sa s uvedenou námietkou nestotožňuje. Žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že zákaz postúpenia pohľadávok tretej osobe uvedený v písomných objednávkach bol v praxi nahradený /obchádzaný/využívaním inštitútu ručenia-ručiteľským vyhlásením, čo malo nahradiť samotné zakázané postúpenie pohľadávok. Tak ako uviedol aj súd prvej inštancie, postúpenie pohľadávky podľa ust. § 524 Obč. zák. je vo svojej podstate odlišným inštitútom a absolútne nezávislým na inštitúte ručenia v zmysle ust. § 303 Obch. zák. Ručenie je inštitút zabezpečenia pohľadávky, pričom podstatou postúpenia pohľadávky je zmena v osobe veriteľa.
- II. V prejednávanej veci nedošlo k uzatvoreniu žiadnych zmlúv o postúpení pohľadávok medzi žalobcom a pôvodnými veriteľmi, ale išlo o ručenie na základe ručiteľských vyhlásení vystavených podľa Obch.zák.. Pôvodný veriteľ žalovaného nepostúpil žiadnu svoju pohľadávku na žalobcu, preto neobstoí tvrdenie žalovaného v odvolaní o neplatnosti právneho úkonu, ktorým je ručiteľské vyhlásenie a jeho subrogačný nárok.

Právna oblasť: Obchodné právo, Občianske právo

Právny inštitút: Záväzkové právo, Postúpenie pohľadávky, Zabezpečenie záväzkov, Ručenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 265, § 303, § 308
40/1964 Zb. – § 525

7. Odporovateľnosť v konkurze

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5ObdoK/4/2023 zo dňa 20. 8. 2024

Anotácia:

Žalobca namietal procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý vo veci rozhodol na jedinom pojednávaní bez nariadenia predbežného prejednávania sporu, ako aj, že žalovaný účinným spôsobom nepoprel naplnenie predpokladu odporovateľnosti podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR, v dôsledku čoho malo byť toto tvrdenie považované za nesporné.

Tiež namietal nesprávnosť vyhodnotenia vykonaných dôkazov okresným súdom, najmä v kontexte predloženej účtovnej dokumentácie, nakoľko sa jednalo o zložitejšiu problematiku, a preto podľa neho okresný súd pochybil, keď do konania neprizval odborníka z odboru ekonómie a účtovníctva.

Právna veta:

Úspešnosť odporovateľnosti bude závisieť od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnym úkonom zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok mu ostane na uspokojenie pohľadávky. Odporovateľnosť predpokladá, že právnym úkonom dlžníka sa skráti uspokojenie pohľadávky veriteľa, teda že v dôsledku konkrétneho právneho úkonu dlžníka nebude pohľadávka veriteľa pre nedostatok majetku uspokojená vôbec alebo len čiastočne. Pri zvýhodňujúcich právnych úkonoch (§ 59 ZKR) sa zníženie hodnoty majetku, z ktorého sa majú uspokojiť pohľadávky veriteľov, relativizuje (napríklad pri zaplatení nesplatených pohľadávok veriteľa, pretože tým dochádza aj k zníženiu pasív). Vo všetkých prípadoch znevýhodňujúcich právnych úkonov môže dôjsť k ukráteniu pohľadávok ostatných veriteľov len vtedy, keď majetok dlžníka nestačí na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov. Ak teda dlžník nemá dostatok majetku na uspokojenie všetkých pohľadávok, riskuje úspešnú odporovaciu žalobu, ak zvýhodní niektorého veriteľa na úkor iného svojho veriteľa. Dôkazné bremeno o tom, že majetok dlžníka nestačil na úplné uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov, má správca (resp. veriteľ), ktorý podal odporovaciu žalobu. Súčasne musí preukázať splnenie aj ostatných predpokladov stanovených v ust. § 59 ods. 1 ZKR.

Právna oblasť: Obchodné právo, Občianske právo

Právny inštitút: Konkurz a reštrukturalizácia, Odporovateľnosť právnych úkonov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 59

8. K otázke nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do BSM v dôsledku vydržania jedným z manželov

Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/76/2022 zo dňa 23. 11. 2023

Anotácia:

V konaní o vyporiadenie BSM bola sporná nehnuteľnosť – pozemok, ktorú žalovaný nadobudol vydržaním. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu SR, kde sa hovorí, že ak podmienky vydržania vlastníckeho práva k veci splní jeden z manželov za trvania manželstva, stáva sa vec predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva, čo v danej veci bolo splnené tým, že žalovaný predmetnú vec vydržal za trvania manželstva. Vzhľadom na vyslovený právny názor v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, súd predmetnú nehnuteľnosť určil, že patrí do BSM.

Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval právny názor Najvyššieho súdu SR, pretože žalovaný síce predmetnú vec vydržal počas manželstva, ale podmienka vydržania vlastníckeho práva k veci, 10-ročná vydržacia doba za trvania manželstva splnená nebola. Vo vyjadrení zo dňa 20.01.2022 poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/271/2015 podľa ktorého, pri spoločnej držbe manželmi a spoločnom nadobudnutí veci manželmi do ich bezpodielového spoluvlastníctva právnym titulom vydržania musí byť dobromyseľnosť držby daná u oboch manželov. Táto dobromyseľnosť musí byť preukázaná po celú potrebnú dobu držby, t. j. 10 rokov. Uviedol názor, že predmetný pozemok netvorí majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Právna veta:

Odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 219/95 zo dňa 12.06.1996, od ktorého odvolací súd nevzhladol dôvod odchýliť sa. V zmysle uvedeného nález vydržanie nie je vymenované medzi výnimkami uvedenými v § 143 OZ, a preto, ak sa stane oprávnený držiteľ vydržateľom veci, tá sa stane súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pokiaľ sa tak stalo počas trvajúceho manželstva za existencie bezpodielového spoluvlastníctva. Podľa uvedeného nález postačuje, aby bol dobromyseľný vydržateľ veci len jeden z manželov.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 143, § 150

9. Určenie hranice medzi nehnuteľnosťami

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/187/2022 zo dňa 28. 8. 2024

Anotácia:

Predmetom skúmania bolo, či hranica vytýčená medzi pozemkami strán konania bola správne vytýčená geometrickým plánom vyhotoveným Ing. M. J., PhD. č. 34834001-81/2016 alebo hranica medzi týmito pozemkami bola správne určená geometrickým plánom vyhotoveným Ing. M. K., č. 34835199-29/2018, ktorý predložila žalobkyňa spolu s podanou žalobou za účelom určenia hranice medzi pozemkami.

Právna veta:

Vlastník jedného zo susediacich pozemkov možnosť domáhať sa určenia hranice medzi jeho pozemkom a pozemkom susediacim. V tomto prípade však ide v skutočnosti o určenie, komu patrí susediaca plocha. Preto v tejto súvislosti je potrebné pri podaní žaloby rozhodnúť, či sa bude žalovať určenie hranice, alebo určenie vlastníckeho práva k spornej ploche. Pokiaľ takéto rozhodnutie žalobca neurobí a žaluje oba určujúce výroky, na určení jedného z nich chýba naliehavý právny záujem. Oba výroky totiž smerujú k jednému cieľu, a tým je určenie vlastníckeho práva k spornej ploche, ktorej sa domáha žalujúca aj žalovaná strana.

Právna oblasť: Občianske právo, Nehnuteľnosti

Právny inštitút: Ochrana vlastníckeho práva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 126

10. K pasívnej legitimácii v spore o určenie, že záložné právo na nehnuteľnosti nevzniklo, pretože záložca nebol vlastníkom zálohu

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 12Co/38/2024 zo dňa 25. 3. 2025

Anotácia:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva medzi žalovaným 1/ (predtým C. D. E., F.) a žalovaným 2/ k určeným nehnuteľnostiam nevzniklo.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 2/ bola v určenom trestnom konaní posúdená ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojím účelom odporuje zákonu - normám trestného práva, keďže k jej uzavretiu došlo podvodným konaním kupujúceho resp. osôb, ktoré sprostredkovali uzavretie kúpnej zmluvy v prospech kupujúceho.

Právna veta:

Žalovaný 2/ správne namietal nedostatok jeho pasívnej vecnej legitimácie. Je to tak z dôvodu, že predmetom žaloby je určenie, či tu právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c), čo znamená, že stranami sporu môžu byť len osoby, ktorých sa spor týka, čo v danom prípade môže byť len žalobca ako vlastník zapísaný v katastri nehnuteľností a žalovaný 1/ ako osoba oprávnená zo záložného práva zapísaná v katastri nehnuteľností. Je preto dôvodná námietka žalovaného 2/, ktorý uviedol, že výsledok konania o určenie neexistencie záložného práva nemá vo vzťahu k nemu žiadnu právnu relevanciu a výrok rozhodnutia ho neovplyvní, nemôže preto vystupovať ako pasívne vecne legitimovaný subjekt. Povedané inými slovami žalovaný nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v spore ide, a preto nie je ani pasívne vecne legitimovaný.

Právna oblasť: Civilné právo sporové, Nehnuteľnosti

Právny inštitút: Záložné právo, Pasívna vecná legitimácia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 151d ods. 3
160/2015 Z. z. – § 137 písm. c)

11. K možnosti priznania úroku z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11Co/3/2025 zo dňa 26. 3. 2025

Anotácia:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 6.227,62 Eur s príslušenstvom z dôvodu, že bol dlhodobo nútený pracovať ako hasič-záchranár nad rámec týždenného pracovného času 48 hodín v dôsledku porušenia práva EÚ, smernice 2003/88/ES. Nemajetkovú ujmu žalobca určil ako súčin počtu odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona o Hasičskom zbore a sumy zodpovedajúcej 15 % peňažnej náhrady z príslušnej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac daného roka.

Právna veta:

Možnosť priznania úroku z omeškania pri samotnom rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy neprichádza do úvahy, lebo právo na tento druh zadostučinenia nie je majetkovou pohľadávkou z už existujúceho záväzkového právneho vzťahu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti, Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 11, § 13 ods. 2, ods. 3

12. K odovzdaniu karty k účtu aj s PIN kódom inej osobe ako k darovaniu peňazí

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/104/2024 zo dňa 26. 2. 2025

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala voči žalovanej zaplattenia určenej sumy tvrdiac, že žalobkyňa a žalovaná sú dedičmi po poručiťke podľa rozhodnutia o schválení dohody dedičov s tým, že žalovaná mala za obchodný podiel v spoločnosti s r.o. vyplatiť žalobkyni 1/6-inu zo zostatkovej hodnoty tohto majetku po odpočítaní preukázateľne vynaložených nákladov týkajúcich sa tohto predmetu dedičstva. Žalobkyni teda prislúcha za obchodný podiel suma vo výške 2.800,25 EUR.

Žalovaná vyplatila žalobkyni za predmetný obchodný podiel sumu o výške 890,56 EUR s tým, že vynaložené náklady mali byť vo výške 1.159,81 EUR, tieto však nijakým spôsobom nepreukázala a ničím nepodložila. Z toho dôvodu sa žalovaná obohatila na jej úkor, a teda je povinná jej na úplné vyrovnanie uhradiť dlžnú sumu vo výške 1.909,69 EUR.

Zároveň žalobkyňa zistila, že po smrti poručiťky boli v dňoch 27.08.2021 - 31.08.2021 realizované z účtu poručiťky výbery z bankomatu v celkovej výške 3.522 EUR, čím vznikla žalobkyni škoda vo výške 587 EUR (1/6 z 3.522 EUR). Prístup k tomuto účtu mala práve žalovaná.

Právna veta:

Ak poručiťel odovzdal kartu aj s PIN kódom žalovanej, prejavil tak vôľu, aby mohla s peniazmi nakladať. Stalo sa tak ešte za života poručiťky. Hoci žalovaná nebola spoludisponentkou účtu, nič poručiťkovi nebránilo, zrejme aj vzhľadom na chorobu, umožniť s peniazmi disponovať. Vzhľadom na to, že poručiťku už logicky nemožno vypočítať, nie je možné jednoznačne preukázať, či mala v úmysle, aby žalovaná disponovala so všetkými peniazmi na účte alebo len časťou a v akom rozsahu, je vysoko pravdepodobné, že svojím úkonom darovala žalovanej finančné prostriedky, ak umožnila žalovanej s nimi disponovať. V prípade účtu nemožno trvať na reálnom odovzdaní peňazí z ruky do ruky. Je to podobné ako v prípade darovania z účtu na účet.

Poznámka: *Odlíšne rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 33 Cdo 5578/2016*

Právna oblasť: Občianske právo, Zmluvné právo

Právny inštitút: Dedičské konanie, Darovacia zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 482, § 483, § 628

13. Nárok na náhradu straty na zárobku smrťou veriteľa zaniká

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11Co/61/2024 zo dňa 19. 2. 2025

Anotácia:

V dovolacom konaní bol predmetom konania nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví, ktorú utrpel ako cyklista pri dopravnej nehode, a to i nárok na náhradu straty na zárobku počas práceneschopnosti. Dovolací súd konštatoval, že práva uplatňované v konaní boli viazané výlučne na osobu pôvodného žalobcu, ktorý zomrel, stratil procesnú subjektivitu v konaní, a preto podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods.1 CSP konanie zastavil.

Právna veta:

- I. Medzi ďalšie práva zanikajúce smrťou veriteľa patria subjektívne práva viazané výlučne na osobu veriteľa, ktoré sú nerozlučne spojené s jeho existenciou. Splnenie dlhu inému subjektu by v tomto prípade bolo v rozpore s povahou a účelom záväzku a nemalo by vecné opodstatnenie. Medzi tieto práva možno jednoznačne zaradiť aj právo na náhradu straty na zárobku a stratu na dôchodku (§ 445 a nasl.), kam spadá aj predmetné právo na náhradu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti podľa § 447 Občianskeho zákonníka.
- II. Nárok na náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti podľa § 447 Občianskeho zákonníka je síce majetkovým právom, ktoré je však viazané na nárok poškodenej osoby, ktorý je obmedzený len na poškodenú osobu ako veriteľa, teda pôvodného žalobcu. Ak za života veriteľa tento nárok nebol uspokojený, tak zaniká, a to bez ohľadu na to, či bolo právo na jeho priznanie uplatnené na súde, alebo bolo už právoplatne prisúdené. Strata na zárobku po skončení PN je nárokom, ktorý vyplýva z hmotného práva a pokiaľ povinná osoba tento nárok dobrovoľne neuznala a nevyplatila, je potrebné o ňom rozhodnúť v súdnom konaní. Ak však poškodený ako oprávnená osoba v priebehu súdneho konania zomrel, ako to bolo i v prejednávanej veci, mal súd prvej inštancie konanie zastaviť.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Náhrada škody, Náhrada za stratu na zárobku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 445, § 447, § 460, § 579
160/2015 Z.z. – § 63

14. Neodsúhlasené úpravy bytu ako dôvod pre výpoveď nájmu

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 8Co/64/2024 zo dňa 12. 12. 2024

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala určenia, že výpoveď žalovaného ako prenajímateľa daná žalobkyni ako nájomcovi z nájomnej zmluvy o nájme bytu je neplatná a nájomný pomer založený touto zmluvou trvá.

Sporná bola skutočnosť, či došlo konaním žalobkyne k takému hrubému porušeniu zmluvy, ktoré by zakladalo porušenie zmluvy podľa § 711 ods. 1 písm. d) Obč. zák., ktoré je dôvodom na výpoveď nájomnej zmluvy zo strany prenajímateľa. Žalobkyňa tvrdila, že napriek jej výzvam žalovaný nevykonával žiadané opravy a tak bola de facto nútená zabezpečiť a vykonať opravy na vlastné náklady, aby tým predišla hroziacim škodám na majetku a zdraví.

Právna veta:

Vzhľadom na to, že žalobkyňa svojim konaním, rekonštrukciou, zasiahla bez vedomia a súhlasu žalovaného prenajímateľa do dispozičného riešenia prenajatého bytu, do jeho vodoinštalácií a elektroinštalácií, pričom ide o následok trvalého charakteru (ktorý nie je možné odstrániť bez vynaloženia ďalších investícií), je namieste záver súdu prvej inštancie o tom, že išlo o porušenie povinnosti nájomcu bytu (§ 694 Občianskeho zákonníka) hrubým spôsobom a žalovaný vo vzťahu k žalobkyni opodstatnene vypovedal nájom bytu výpoveďou.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Byty, Nájom bytu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 694, § 711 ods. 1 písm. d)

15. K dojednaniu zľavy vopred pokrývajúcej budúce nároky zo skrytých vád

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/106/2024 zo dňa 12. 12. 2024

Anotácia:

Žalobca sa domáhal od žalovaného zaplata sumy 3.264,67 Eur s príslušenstvom na tom skutkovom a právnom základe, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol odplatný prevod vlastníckeho práva zo žalovaného ako predávajúceho na žalobcu ako kupujúceho, k predmetu kúpy, ktorým bolo motorové vozidlo, za kúpnu cenu, ktorá bola zo strany žalobcu v celom rozsahu uhradená. Žalobca si v marci r. 2023 nechal vykonať servisnú údržbu motorového vozidla, počas ktorej bolo zistené, že existuje rozpor medzi stavom najazdených kilometrov podľa odometra a podľa údajov riadiacej jednotky Motorového vozidla, a to o 70776 km (stav bol 218 945 km podľa odometra, 289 721 km podľa údajov riadiacej jednotky vozidla). Žalobca o tejto skutočnosti bezodkladne informoval žalovaného prostredníctvom elektronickej správy, zaslanej cez aplikáciu WhatsApp a uplatnil si nárok z vád predmetu prevodu vo forme zľavy z kúpnej ceny. Následne prebiehala medzi stranami sporu v tejto súvislosti komunikácia, v rámci ktorej žalovaný nárok žalobcu v celom rozsahu odmietol ako nedôvodný.

Žalovaný tvrdil. Že žalobcovi už bola poskytnutá zľava v sume 1.200,- Eur, a to aj na skryté vady, preto žalobca v rozpore so zákonom duplicitne uplatňuje zľavu z kúpnej ceny.

Právna veta:

Zodpovednosť za skryté vady je v zmysle ust. § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa nemožno zbaviť ani prípadným dojednáním v kúpnej zmluve, pretože by sa tým toto kogentné ustanovenie § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka obchádzalo. Správnou je tiež argumentácia žalobcu, že právny poriadok neumožňuje poskytnutie paušálnej zľavy vopred, ktorá by mala kryť akékoľvek potenciálne nároky kupujúceho zo skrytých vád predmetu kúpy, ktoré sa môžu prejaviť v budúcnosti, pretože určenie výšky zľavy musí byť vždy posúdené s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu - inak povedané, primeraná výška zľavy môže byť ustálená a nárok na jej poskytnutie môže vzniknúť až po tom, ako sa vada prejaví.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Kúpna zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 597